

РЕШЕНИЕ

№ 96

гр. Разград , 30.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – РАЗГРАД, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ** в публично заседание на тридесет и първи май, през две хиляди
двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Рая П. Йончева
Членове: Валентина П. Димитрова
Атанас Д. Христов

при участието на секретаря Н.Р.Х.
като разгледа докладваното от Рая П. Йончева Въззивно гражданско дело №
20213300500144 по описа за 2021 година

Производство по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С Решение №260042/ 2.IV.221г., постановено по гр.д.№517 по описа му за 2020г., КРС е уважил изцяло исковете, предявени в условията на обективното им съединяване от М. ХР. ХР., ЕГН***** срещу Прокуратурата на Р България като на осн. чл. 2, ал.1, т.3 ЗОДОВ е осъдил ответната Прокуратура да му заплати обезщетение в размер на 25 000,00лв. за неимуществени и 4 000, 00лв. за имуществени вреди , причинени му в резултат от незаконно поддържаното срещу него обвинение за престъпление по чл.288 НК, по което с влязла в законна сила на 3.XI.2015 г. Присъда № 28/ 18.05.2015 г. по НОХД № 40/ 2015 г. на РС – Търговище е оправдан и признат за невиновен. Сумите по обезщетенията са присъдени ведно със законна лихва върху, считано от 3.XI.2017 г., до окончателното им изплащане, като искането за законна лихва за времето от 3.XI.2015 до 3.XI.2017 г. е отхвърлено като погасило се по давност.

Недоволен от така постановеното решение, ответникът обжалва същото в осъдителната му част като необосновано и незаконосъобразно. Оспорва доказаност на причинно следствена връзка между претендираните до обезщетяването им вреди и воденото срещу въззиваемия наказателно производство, предвид отдалечеността на диагностицираното му заболяване от периода на воденото срещу него и приключило с оневиняването му нак. производство. Оспорва настъпване на претендираните до обезщетяването им вреди във връзка с участието на въззиваемия в избирателна кампания и по повод професионалната му реализация като адвокат. По отношение на имуществените вреди, освен недоказаност, твърди и прекомерност на заплатените за защитата му разноски. С въззивната жалба не са направени доказателствени искания.

В този смисъл, чрез представляващият го в с.з. прокурор в ОП Разград- В.Якимов, въззивникът аргументира становище за отмяна на обжалваното решение и за отхвърляне на исковете като неоснователни поради недоказаност на причинна връзка между претендираните до обезщетяването им вреди с воденото срещу него нак. производство, както и техния размер. В условия на алтернативност моли за частична отмяна на решението и за уважаване на иска в размер, адекватен на вредите, доказано търпени от ищеца като последица

от воденото срещу него наказателно преследване.

В законоустановения и предоставен □ за това срок, насрещната по жалбата страна се е възползвала от правото си на отговор и е оспорила същата като неоснователна. В с.з., лично и чрез процесуално представляващата го по пълномощие –адв. Н., въззиваемият пледира за потвърждаване на решението като правилно, обосновано и законосъобразно постановен съдебен акт. Претендира сторени за тази инстанция разноски, като повереникът му - адв. Н. сезира съда и с искане за присъждане на адвокатско възнаграждение за безплатно оказана на въззиваемия правна помощ в хипотеза на чл.38, ал.1, т.3, предл. последно ЗА.

Като прецени събраните по делото доказателства, по свое убеждение и съобразно чл. 12 ГПК във връзка с наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт , и възраженията на въззиваемата страна, съдът намира за установено следното:

Като подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и от легитимираща интерес от обжалването страна , жалбата е допустима.

Дадената от съда правна квалификация е съответна на заявената с предявените иски за защита. Както при разглеждане на делото, така и при постановяване на решението си, първоинстанционният съд е изпълнил задълженията си по чл. 131 и сл. ГПК и не е нарушил процесуалните правила, гарантиращи правото на участие и защита на страните. Правилно и съответно на търсената с иски за защита е разпределил доказателствената тежест и в рамките на дължимото се по см. на чл.140 и сл. ГПК е възложил на всяка от страните, подлежащите на доказване от нея факти. Спорът е напълно изяснен от фактическа страна, с допустими по см. на ГПК доказателства, които поотделно и в съвкупността си сочат на относимост към подлежащите на доказване и правно релевантни за изхода на делото факти.

При дължимата по реда на чл.269 ГПК проверка, съдът установи, че решението е валидно, а в обжалваните си части и допустимо постановен съдебен акт.

Пред тази инстанция не се правят доказателствени искания, нито се навеждат нови доводи, от които да следва за установено нещо различно от установената пред първоинстанционния съд фактическа обстановка, която като такава се споделя напълно от настоящия състав.

Разгледана по същество, жалбата е частично основателна.

Въз основа на самостоятелно проведения доказателствен анализ и в отговор на въведените с жалбата въпроси, касаещи основателност и доказаност на предявените срещу въззивника осъдителни иски, настоящият състав приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Гр.д.№517/2020 е образувано на производство пред КРС по молба, депозирана в регистратурата му на 27.X.2020г. С подаването на която, в условия на обективно кумулативно съединяване, въззиваемият Х. предявява срещу Прокуратурата на Р България иски, за дължими му се на осн. чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ обезщетения, съответно в размер на 25 000,00лв. за неимуществени и 4 000,00лв. за имуществени вреди. Съгласно заявено в петитум на молбата искане, обезщетенията са претендирани ведно със законна лихва, считано от 3.XI.2015г. до окончателното им изплащане. Като обстоятелства, обуславящи съставомерността от заявената на посоченото основание защита, ищецът е посочил:

- образуването и водено срещу него нак. производство по обвинение за инкриминирано в качеството му на орган на власт престъпление по чл.288 НК;

- незаконност на воденото срещу него нак. преследване поради оневиняването му с вл. в сила на 3XI.2015г. оправдателна присъда;

- сторени в хода на наказателното производство разноски за защита, до размера на които твърди търпени във връзка с незаконното обвинение имуществени вреди;

- за времето от 4.11.2014 г., дата на привличането му като обвиняемо лице до 3.11.2015 г., влизане в сила на оправдателната присъда, търпени в резултат на незаконно воденото срещу него нак. преследване неимуществени вреди: от емоционален и психологически характер - преживян стрес, обида, накърнени чест и достойнство, неудобство и страх от неизвестността, срам, уронване на авторитет, репутация и добро име/ от здравословен характер- чести пристъпи на силно главоболие, световъртеж и цялостна отпадналост, установени като симптоматика на диагностицираното му през 2016г. заболяване на кръвта с хроничен характер – „вторична полицитемия“ с повишени стойности на хемоглобин, левкоцити и тромбоцити, а впоследствие „Еритремия вера“; обстоятелството, че срещу него е поддържано обвинение за тежко по см. на чл.93, т.7 НК престъпление, за което законодателят предвижда наказанието лишаване от свобода до шест години и лишаване от право да заема държавни и обществени длъжности (чл.37, т.6НК) се отразило съществено и негативно на начинът му на живот, предвид „реално съществуващата възможност да не може да професионализира като адвокат по императив на чл.5, ал.1, т.1 ЗА, предсрочно да прекрати мандата на общински съветник (чл.30, ал.4 ЗМСМА), респ. на кмет(чл.42, ал.4 ЗМСМА), за каквито позиции в периода на воденото срещу него нак. производство регистрирал участие в месните избори. Като в тази връзка твърди негативно отразяване на незаконно поддържаното срещу него обвинение върху предизборната му кампания и „отклоняване на голяма част от потенциалните гласоподаватели“.

С депозиран в срока на чл.131 ГПК отговор, ответната Прокуратура е оспорила основателността на иска, въвеждайки и възражение за погасяване по давност на искането за лихви за забава на претендираните обезщетения.

В разглеждания случай, при съобразяване на погасителната давност, към определеното обезщетение се дължи законна лихва, считано от 3.XI.2015 г. до окончателното изплащане на главницата. Това е така, защото претендираните лихви за забава имат компенсаторен характер и същите се погасяват с кратката, три годишна по см. на чл. 111, б. "в" ЗЗД погасителна давност. В този смисъл е константната практика на ВКС, според която вземането за лихви за неправомерно увреждане се погасява с кратката тригодишна давност, считано от деня на настъпилото увреждане, от когото е и изискуемо вземането за обезщетение от неправомерно увреждане. В случая искът е предявен на 27.X.2020 г., след почти пет години от началната дата на възникване вземанията за лихви, поради което същите за периода, предхождащ тригодишния такъв от завеждането на исковата молба, т.е. за времето от 3.XI. 2015г. до 27.X.2017г. са погасени по давност.

В първото, редовно проведено се по делото с.з., съобразявайки въведеното в срока за отговора възражение, чрез повереникът си - адв. Н., ищецът е изменил искането си за законна лихва, претендирайки присъждането ѝ от 27.X.2017— за периода на три години преди дата на предявяване на 27.X.2020г. Кое то дава основание на съда в този му състав да приеме, че с предприетото от него изменение на иска, въззиваемият е обективизирал признание на въведеното в срок за отговор възражение за погасяване на искането му за дължимата за периода 3.XI. 2015г. до 27.X.2017г. законна лихва по давност.

С решението си първоинстанционният съд е приел, че законна лихва е дължимата от 3.XI.2017г. и е отхвърлил като погасило се по давност искането за присъждане на законна лихва за времето от 3.XI.2015г. до 3.XI.2017г. – противно на диспозитивното начало и без да съобрази, че с подаване на исковата молба на 27.X.2012г., изтичащата към 3.XI.2017г. давност е била прекъсната и по регл. на чл.117 ЗЗД, считано от 27.X.2017г. е започнала да тече нова давност, в рамките на която искането на ищеца за законна лихва е било доказано по основание. За периода след 27.X.2017 г. обезщетението за забава е дължимо и възражението за давност е неоснователно. В тази си част обаче решението не е обжалвано и с оглед предвидената в нормата на чл. 271, ал. 1, предл. последно от ГПК, забрана за влошаване положението на жалбоподателя с евентуално ново решение, преценката за неговата неправилност е извън правомощията на настоящата съдебна инстанция.

Предявеният иск е с правно основание чл. 2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ (изм.и доп., ДВ, бр.98/11.12.2012 г.).

Съгласно този текст, държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от дейността на правозащитните органи от незаконно повдигане на обвинение, приключило с оправдателна присъда или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление.

Отговорността на държавата има обективен характер и се реализира чрез заплащане на обезщетение, което съгласно чл. 4 от ЗОДОВ се дължи за всички имуществени и неимуществени вреди, пряка и непосредствена последица от незаконното обвинение. В настоящото производство държавата отговаря чрез органа – Прокуратура на Република България, от чието противоправно поведение се претендира да са причинени вредите. Отнася се до специално установена от закона гаранционна отговорност за вреди от непозволено увреждане, поради което същата възниква при наличието на посочените в законовата разпоредба предпоставки и съществуването и не зависи и не може да бъде поставяно в зависимост от други такива, които не са предвидени в нормата. За възникване на отговорността по чл. 2, ал. 1, т. 3, пр. 1 от ЗОДОВ са необходими две предпоставки, а именно:

- 1) повдигане на обвинение на лице за извършване на престъпление и
- 2) оправдаване на лицето, поради това, че деянието не е престъпление, които в случая са налице.

Горната отговорност е следствие от задължението на прокуратурата да повдига и поддържа в съда обосновани обвинения, както и от задължението и да доказва и установява пред съда виновността на привлечените към наказателна отговорност лица. Именно неизпълнението на това задължение независимо по какви причини е осъществено е основание за възникване на гаранционната отговорност на прокуратурата по чл. 2, ал. 1, т. 3, пр. 1 и пр. 2 от ЗОДОВ.

В случая няма спор относно наличието на предвидените в съставомерност на отговорността по чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ предпоставки. Обстоятелствата, касаещи повдигнатото и поддържаното срещу ищеца обвинение, са безспорни по делото:

С постановление от 4.XI.2014г. въззиваемият е бил привлечен като обвиняем по ДП№16/2014 на РОП за престъпление по чл. 288НК, извършено от него в периода 25.VIII.2013г.- 5.II.2014 в качеството му на орган на власт - разследващ полицай към отдел „Досъдебно производство“ при ОДМВР-Разград. Самото ДП№16/2014 е образувано на 15.VII.2014г. По внесен на 10.XII.2014г. обвинителен акт и след отвод на съдиите при КРС срещу него е било образувано НОХД№40/2015 по описа на Тщ РС .

С постановената по това дело Присъда №28/18V.2015г. въззиваемият е бил признат за невиновен и оправдан по вменяваното му в нак. отговорност деяние по чл.288 НК.

По повод подаден на 22.V.2015г.- в срока на чл.319 НПК протест на РП Исперих, според заявеното от въззиваемия в исквата му молба, влизането на присъдата в сила е било поставено във висящност, считано до 3.XI.2015, когато със свое Определение № 385/ 3.XI.2015 г. по дело № 1138 по описа му за 2015 г., състав на ВКС се произнася окончателно по недопустимостта на протеста като подаден от нелегитимна, за воденото срещу въззиваемия съдебно производство, страна. ТщРС е удостоверил в положен на постановената от него присъда щемпел, че същата е влязла в сила на 3.VI.2015г. По аргумент на чл.412, ал. 2, т. 2 от НПК в този си състав съдът приема за доказано влизането на оправдателната присъда в сила на 3.XI.2015г., когато с окончателен акт на касационна инстанция е оставен без разглеждане подаденият срещу присъдата протест. Образуваното и водено срещу ищеца нак. производство е приключило в рамките на предвидените за това по см. на чл. 203, ал. 1, НПК срокове. С незаконно поддържаното обвинение, в наказателна отговорност на ищеца е вменено деяние, попадащо в раздел „престъпления против правосъдието“ и касаещо пряко изпълнението на вменените му по служба длъжности.

Както в хода на първоинстанционното производство, така и пред въззивната инстанция спорен за страните

е въпросът относно вида, степента и характера на претендираните до обезведа вреди, тяхната причинно следствена връзка с незаконно поддържаното срещу въззиваемия обвинение и адекватния, справедливо дължим за обезвредата им размер на обезщетението, както и дали заплатеният адвокатски хонорар в наказателното производство е разумен и обичаен.

Законът предвижда отговорността за държавата за вреди причинени от действията на нейните органи, което означава, че между двете трябва да съществува причинно следствена връзка, а това следва и от разпоредбата на чл. 51, ал. 1, изр. 1 от ЗЗД. Същевременно не е въведено предположение за съществуването на такава връзка, поради което по силата на чл. 154, ал. 1 от ГПК същата трябва да бъде доказана от ищеца извън случаите, когато се претендират вреди в рамките на обичайните такива. В случаите когато се твърди причиняване на болки и страдания над обичайните за такъв случай или конкретно увреждане на здравето, а също и други специфични увреждания с оглед конкретни обстоятелства, личността на увредения, обичайната му среда или обществено положение то те трябва да бъдат доказани от ищеца по силата на чл. 154, ал. 1 от ГПК.

От съвкупността на писмените доказателства, съдържащи се в приложената в цялост преписка по ДП№16/2014 по опис на РОП се следва за установено, че за времето от м. V. 1998г. до м. II. на 2014г. въззиваемият Христо е работил в системата на МВР. Като считано от м. I. 2008г. е бил назначен на длъжност разследващ полицай в РУ Кубрат, отдел „Досъдебно производство“ при ОД на МВР, преминавайки през всички степени на кариерното си израстване на тази длъжност. Правоотношението му е служебно, а заеманата от него длъжност е със статут на държавен служител. Според изготвена на 14. VIII. 2014г. „характеристична справка“ (вж. л. 68 ДП№16/14), в работата си като разследващ полицай ищецът проявявал интелект, добра теоретична подготовка, постигал добри и трайни резултати, з. ползвал с с авторите на знаещ и можещ.

По молба на въззиваемия, служебното му правоотношение на длъжност „разследващ полицай“ е прекратено на 20. II. 2014г. със Заповед №К-1941/20. II. 2014г. на Министър на вътрешните работи.

Прекратяването на служебното му правоотношение е станало по негово искане и на дата, предлагаща значително, както датата на образуването срещу него ДП№16/2014, така и датата на привличането му като обвиняемо лице. Т.е., между тези два, правно значими факта – прекратяване на служебно правоотношение и привличането му като обвиняемо лице не се доказва наличие на причинна връзка. На такава, в съвкупността си не сочат и ангажираните по делото гласни доказателства.

След прекратяване на служебното му правоотношение, с Решение на АС №23 / 26.06.2014 на 17.07.2014 г. въззиваемият е вписан в регистъра на АК Разград като адвокат с действаща към момента практика (справката служебно снета от публ. достъпния регистър на АК Разград).

В показанията си св. Пл. Томов сочи, че при известност за воденото срещу ищеца наказателно производство, представляваната от него политическа партия е издигнала и номинирала същия като неин кандидат за общински съветник и кмет. Т.е., номинацията на ищеца е била въпрос на гласувано му доверие, въпреки воденото срещу него нак. производство.

С прилагане на Удостоверения с №110 и 111 на ОИК-Кубрат (вж. л. л. 21-22, грд №517/20 КРС), ищецът доказва, че на 22. IX. 2015г. е регистрирал участие в местните избори като кандидат за общински съветник и кандидат за кмет на гр. Кубрат. Относимо към тази дата, оправдателната присъда и определението, с което въззивният ТщОС оставя без разглеждане, като недопустим подадения срещу присъдата протест, са факт.

Доказателства, от които да се следва за безспорно установено, че същият не е бил избран на посочените позиции единствено и по причина воденото срещу него наказателно производство, по делото не са ангажирани.

Независимо един от друг, ангажираните от ищеца свидетели, в това число и съпругата му - св. Х. а, сочат в показанията си на това, че воденото срещу него наказателно производство се отразило негативно и довело до видима промяна в поведението, и начинът му на живот. Бил потиснат и видимо притеснен/угрижен, затворил се, станал несигурен, нервен, страхувал се, че може да бъде осъден без да има вина, както и че няма да има

възможност да се грижи за семейство и двете си деца. Репутацията му на полицаи и човек била накърнена, живеел и професионалист в малък град, където всички се познават и всичко се знае, коментира.

По време на воденото срещу него нак. производство започнал да вдига кръвно, да получава чести главоболия и зачервявания, подобни на обрив в областта на врата и гърдите. Загубил съня си. Наложило се да потърси медицинска помощ, за което свидетелства и приложената като доказателство мед. документация. Считано от м.ХІ.2016г., от когато датира първият му прием на болнично лечение, на ищеца е поставена окончателна диагноза Еритремия вера (*вж.етикриза на л.30*). От последващо издаваните му амбулаторни листи се следва за установено, в при ежесмесчно провежданите му по лекарско предписание контролни прегледи не съобщава за оплаквания; за периода до м.І. 2018г. състоянието му е добро, но поддържа завишение в нормите на левкоцити, хемоглобин и тромбоцити; не се е налагала промяна в предписаната му лекарствена терапия.

В заключение, назначената по делото СМЕ констатира, че Еритремия вера е кръвно заболяване, при което се наблюдава повишен вискозитет на кръвта. Дължи се на повишено производство на кръвни клетки от костния мозък и то най-вече на червени кръвни телца. Това, на свой ред, повишава риска от тромбоза и затруднява преноса на кислород и хранителни вещества до клетките и тъканите в организма.

Началото на заболяването е безсимптомно, проявява се бавно и в началният □ етап, който може да продължи с години, човек дори не подозира, че е болен. С нарастване на промените в кръвта, пациентите се оплакват от главоболие, световъртеж, отпадналост и сърбеж. Наблюдава се набъбване на вени и зачервявания на кожата в областта на шията по откритите пространства на лице, ръце и пр. Заболяването е нелечимо, с хроничен характер и с прогресивно протичане обикновено около 15-20години, в зависимост от профилактиката на усложненията, продължителността на ремисиите и ефикасността на предписаните терапии. Според етапа и обостреността на заболяването, лечението е медикаментозно, с кръвопускащи процедури и др.терапии. Дължи се спазване на хранителен режим.

Описаните от вещото лице симптоми и периода на проявлението им, дават основание на съда да приеме за доказано твърдението на ищеца, че първите проявили се при него такива датират от 2015г. и попадат в периода на воденото срещу него нак. производство.

По отношение етимологията на заболяването, позовано на издадената по въпроса мед. литература и изводимо от приложената мед. документация, вещото лице не изключва психогенните фактори като възможна причина за отключването му.

В обобщение на изложеното и в отговор на стореното от въззивника възражение, идентично на приетото в мотиви и от КРС, в този си състав съдът намира за безспорно установено, че диагностицираното на въззиваемия заболяване е в причинна връзка с воденото срещу него наказателно преследване. Което по своята същност, както в медицината, така и в съдебната практика се приема като такова от рода на психогенните фактори, логично водещи до стресови и негативни преживявания в емоционалната и психологична сфера на подложения на наказателна репресия субект. Факт е, че симптоматиката на заболяването се е проявила именно в хода на наказателното производство. Вида и характеристиките на тези симптоми са характерни за състояния на стрес, на преумора, типични са при общо физическо неразположение и в този смисъл е трудно да бъдат разпознати към момента на проявлението им като симптом на хронично заболяване. Логично е за ищеца, който не притежава необходимите мед. познания, да потърси за тези си неразположения мед. помощ и в един по късен момент, когато са се появили зачервяванията и обривите по тялото му. Дори да не е причина за заболяването, то съпътстваното от напрежение и стрес наказателно производство е провокирало и обострило симптоматиката на заболяването в степен, налагаща диагностицирането и лечението му.

В размер на претендираните до обезщетяването им и оспорени от въззивника неимуществени вреди ищецът е посочил и страховете, притесненията си от това, че евентуалното му осъждане за престъпление от общ характер би било причина за прекратяване на адвокатските му права и на мандата му като общински съветник, респ. като кмет. Уважавайки иска за неимуществени вреди в пълния му размер, първоинстанционният съд е приел тези твърдения за доказано търпени и подлежащи на обезщетяване вреди. Извод, който не се споделя от съда в този

му състав.

При така приетите за установени правнорелевантни факти и като намира, че с изложеното е дала отговор на въведените с жалбата възражения, въззивната инстанция счита, че предявеният осъдителен иск за заплащане на обезщетение за причинените неимуществени вреди от незаконното обвинение е доказан по своето основание.

В настоящия случай от събраните по делото доказателства безспорно се установява наличието на всички елементи от фактическия състав на чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ. Действията по привличане на лицето в качеството му на обвиняем в извършване на определено престъпление и поддържане на обвинението се считат за незаконни, ако лицето бъде оправдано.

Безспорно е установен по делото и фактът на причинени на ищеца неимуществени вреди, изразяващи се в изживени болезнени душевни страдания - негативни чувства от факта на обвинението, от нахърненото добро име сред хората, с които е общувал, преживяно чувство на унижение и притеснение, както и отражението върху семейството му, което понесло тежко случилото се и съответно рефлектирало и върху ищеца. Събраните по делото гласни доказателства установяват и причинно-следствената връзка между незаконното обвинение и причинените му неимуществени вреди, като доводите на въззивника за противното са неоснователни: От показанията на свидетелите, разпитани пред РС следва, че тревогите на ищеца са били свързани именно с наказателното преследване и свързаните с това процедури, а не с други или с абстрактни обстоятелства. Още повече, че се касае за длъжностно престъпление, свързано пряко с работата на ищеца, поради което следва да се приеме, че тревогите и вредите му са били по-интензивни от нормалното в такива случаи. Деянието, за което е обвинен ищецът, е свързано с упражняваната от него професия –разследващ полицай, оторизиран по закон като орган на власт с дейността по разследване на престъпления.

Съобразно постановките на решение № 267/ 26.VI.2014 г. на ВКС по гр. д. № 820/2012 г., IV г. о., в този си състав съдът приема, че очакванията и изискванията на обществото към лица с подобни професии са изключително завишени и обичайно неоснователното обвинение срещу такива лица има по-силно негативно отражение върху имуществената им сфера. Факт, който следва да бъде съобразен при определяне размера на обезщетението за неим. вреди.

В процеса на доказване бе установено по несъмнен начин – чрез пълно и главно доказване, както предписва правната норма, уредена в чл. 154, ал. 1 ГПК, и правнорелевантното обстоятелство, че констатираното в Епикриза от I.XI.2016г. г., на Клиника по хематология-Варна заболяване " Еритропения вера " е в пряка причинно-следствена връзка с преживения стрес от провежданото срещу ищеца наказателно производство, т. е. че този естествен стресогенен фактор е предпоставка за проявяване признаците на това заболяване.

Тъй като неимуществените вреди, които представляват неблагоприятно засягане на лични, нематериални блага не биха могли да бъдат възстановени, предвиденото в закона обезщетение не е компенсаторно, а заместващо и се определя съобразно критериите, предписани в правната норма на чл. 52 ЗЗД – по справедливост от съда. Съгласно ППВС № 4/1968 г. понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението. При определяне на това заместващо обезщетение следва да се вземе предвид обстоятелството, че ищецът е бил незаконно обвинен в извършване на тежко по смисъла на чл. 93, т. 7 НК престъпление , за което се предвижда тежко наказание – лишаване от свобода до 6г; воденото срещу него нак. производство е приключило в разумни по см. на чл.203, ал. 1, НПК срокове и не е търпял значителни трудности в своето социално общуване, тъй като му е била взета най-леката мярка за процесуална принуда "подписка".

От друга страна, при определяне размера на дължимото се в обзвреда обезщетение, съдът съобразява, че незаконното обвинение не е представлявало фактическото основание за прекратяване на съществуващото между МВР и ищеца служебно правоотношение, тъй като последното е предприето по негово желание. Следователно, прекратяването на служебното правоотношение с МВР не е в пряка причинно-следствена връзка с процесното незаконно обвинение и Прокуратурата не следва да носи обезпечително-гаранционна отговорност за това. В

този смисъл се следва извод и за претендираните до обезщетяването им като неимуществена вреда страховете от „съществуваща реална възможност“ да не може да упражнява“ професията на адвокат и от „съществуваща реална възможност“ за прекратяване на мандата му като общински съветник, респ. кмет.

Дали прекратяването на адвокатските права и на мандатите е можело да се случи или не, е само в сферата на неговите предположения. Съдът работи с установени по безспорен начин реални факти, а не с хипотези. Именно затова счита, че не е налице доказана причинно-следствена връзка между воденото срещу ищеца наказателно производство с факта на прекратеното по негово желание и значително преди привличането му като обвиняем служебно правоотношение; с бъдещо очаквани негативни, но неслучили се реално събития. Още повече, че по делото не се твърди и доказва встъпването на ищеца в мандатна длъжност.

В последователно провежданата от ВКС съдебна практика се приема, неимуществените вреди от незаконно обвинение обхващат не само отрицателните психически преживявания на увредения, но и обективното по своя характер лишаване от блага и ценности към които всяка личност се стреми. Справедливостта като законов критерий за определяне паричния еквивалент на моралните вреди включва освен тяхната общовалидна значимост за всяко човешко същество, така и конкретни факти, свързани със стойността, която те са имали за личността на увредения. В този смисъл е и практиката на ВКС, формирана по реда на чл. 290 ГПК с Решение № 55/11.03.2013 г. по гр. д. № 1107/2012 г., IV г. о., ГК.

При съобразяване на съдебната практика и обосновано от съвкупността на събраните по делото доказателства, в този си състав съдът приема, че искът за заплащане на заместващо обезщетение за причинени неимуществени вреди на ищеца от процесното незаконно обвинение за извършено престъпление по чл. 288 НК се явява основателен и доказан до размера на 15 000,00лв. За разликата до първоначалния му размер от 25 000,00 искът е недоказан и следва да бъде отхвърлен.

По отношение на претендираните до обезщетяването им имуществени вреди, в този си състав съдът намира иска за доказан по основание до размера на 2 400,00лв. От които: доказано платени за оказана му по договор за правна помощ защита на досъдебното производство в размер на 100,00лв.(вж. на л.28 от ДП№16/14); 800лв. , доказано платени на 13.II.2015г. за оказана му в съдебно производство по НОХД№40/2015 на ТщРС защита по договор за правна помощ (вж. на л.42 НОХД №40//15); Доказано платени за защита по НОХД №40/2015 разноси за адвокатско възнаграждение, съответно на 4.VI.2015 в размер на 1000,00лв. и на 9.VI.2015 в размер на 500,00лв. Плащането на последните две суми като разход в причинна връзка с воденото срещу него нак. производство, ищецът доказва с приложени на л.24 и 25 от делото операционни бележки. В реквизит на същите ясно е посочен получател, наредител и основание за плащането. В реквизит на операционна защита по към НОХД№151/2015, което е различно от процесното.

Горното сочи на частично несъвпадане в изводите на двете инстанции, което налага и частична отмяна на обжалваното решение, както в частта за имуществените, така и за неимуществените вреди.

При тези си мотиви, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение №260042/ 2.IV.2021г. по гр.д.№517 / 2020г. по опис на КРС , в частта, с която иска на М. ХР. ХР., ЕГН***** срещу ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ за дължимо му се на осн. чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ обезщетение за неимуществени вреди, причинени му в резултат на незаконно обвинение в извършване на престъпление по чл.288 НК, за което е оправдан с вл. в сила присъда е уважен над сумата от 15 000,00 лв. до размера от 25 000,00 лв. и вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ иска на М. ХР. ХР., ЕГН***** срещу ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ за дължимо му се на осн. чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ обезщетение за неимуществени вреди, причинени му в резултат на незаконно обвинение в извършване на престъпление по чл.288 НК, за което е оправдан с вл. в сила присъда за разликата над уважения размер от 15 000,00лв. до първоначалния му размер от 25 000 лв.

ОТМЕНЯ Решение №260042/ 2.IV.221г. по гр.д.№517 / 2020г. по опис на КРС , в частта, с която иска на М. ХР. ХР., ЕГН***** срещу ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ за дължимо му се на осн. чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ обезщетение за имуществени вреди, причинени му в резултат на незаконно обвинение в извършване на престъпление по чл.288 НК, за което е оправдан с вл. в сила присъда е уважен над сумата от 2 400,00 лв до размера от 4 000,00 лв. и вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ иска на М. ХР. ХР., ЕГН***** срещу ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ за дължимо му се на осн. чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ обезщетение за имуществени вреди, причинени му в резултат на незаконно обвинение в извършване на престъпление по чл.288 НК, за което е оправдан с вл. в сила присъда за разликата над уважения размер от 2 400,00лв. до първоначалния му размер от 4000 лв.

ПОТВЪРЖДАВА Решението на КРС в останалата обжалвана част.

В останалата си част като необжалвано решението на КРС е влязло в сила.

Решението на РОС може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд по правилата на чл. 280 ГПК в 1-месечен срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС от настоящото Решение да се връчи на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____